

Terciárne vzdelávanie

8. listopadu 2004

KVE

Prednáška č. 6

Terciárne vzdelávanie

- vysoké školy univerzitného typu
- vysoké školy neuniverzitného typu
- vyššie odborné školy
- jiné vzdelávacie inštitúcie, ktoré k tomu získajú akreditáciu

Vysoké školy členění

Kritérium vlastnictví

- veřejné (zřizují se a zrušují zákonem)
- soukromé (zřizují se udělením státního souhlasu)
- státní (vojenské a policejní)

Samospráva veřejné vysoké školy

- vnitřní organizace, zaměření činnosti VŠ
- počet přijímaných uchazečů, podmínky pro přijetí
- tvorba a uskutečňování studijních programů
- organizace studia
- rozhodování o právech a povinnostech studentů
- pracovněprávní vztahy
- habilitační řízení a řízení ke jmenování profesorem
- spolupráce s jinými VŠ a zahraniční styky
- hospodaření VŠ a nakládání s majetkem
- stanovení výše poplatků spojených se studiem
- ustavování samosprávných akademických orgánů VŠ

Orgány veřejné vysoké školy (VVŠ)

Samosprávní orgány

- akademický senát
- rektor
- vědecká rada, příp. umělecká rada (na neuniverzitní VŠ akademická rada)
- disciplinární komise

Další orgány

- správní rada veřejné vysoké školy
- kvestor

Akademický senát (AS)

- samosprávný zastupitelský akademický orgán
- Má **nejméně jedenáct členů**, z toho nejméně jednu třetinu a nejvýše jednu polovinu tvoří studenti.
- Členství v akademickém senátu je neslučitelné s funkcí rektora, prorektorů, děkanů a proděkanů.
- Funkční období jednotlivých členů akademického senátu VVŠ je **nejvýše tříleté**.

Rektor

- jedná a rozhoduje ve věcech školy
- Rektora jmenuje a odvolává na návrh akademického senátu prezident republiky.
- Funkční období rektora je tříleté, nejvýše dvě po sobě bezprostředně jdoucí funkční období.
- Rektora zastupují prorektoři. Prorektory jmenuje a odvolává rektor
- Mzdu rektora stanoví ministr

Vědecká rada VVŠ

- členy vědecké rady jmenuje a odvolává rektor, který je zároveň její předsedou
- nejméně jedna třetina členů jsou jiné osoby než členové akademické obce této školy
- projednává dlouhodobý záměr VVŠ
- schvaluje studijní programy
- vykonává působnost v řízení ke jmenování profesorem a habilitačním řízení

Disciplinární komise VVŠ

- členy jmenuje rektor z řad členů akademické obce, polovinu členů tvoří studenti
- funkční období je nejvýše dvouleté
- projednává disciplinární přestupky studentů VVŠ a předkládá návrh na rozhodnutí rektorovi

Správní řada VVŠ

- má nejméně devět členů, jejich počet musí být vždy dělitelný třemi
- členy jmenuje a odvolává ministr
- jsou v ní zastoupeni představitelé veřejného života, územní samosprávy a státní správy, nemohou být zaměstnanci dané vysoké školy
- zasedá nejméně dvakrát ročně

Kvestor

- řídí hospodaření a vnitřní správu VVŠ, vystupuje její jménem v rozsahu stanoveném opatřením rektora
- jmenuje a odvolává ho rektor

Vnitřní předpisy VVŠ

- statut veřejné vysoké školy,
- volební a jednací řád akademického senátu VVŠ
- vnitřní mzdový předpis
- jednací řád vědecké rady VVŠ
- řád výběrového řízení pro obsazování míst akademických pracovníků,
- studijní a zkušební řád, stipendijní řád
- disciplinární řád pro studenty
- další předpisy

Statut veřejné vysoké školy

- název, sídlo a typ vysoké školy, právní předchůdce,
- podmínky pro přijetí ke studiu a způsob podávání přihlášek,
- podmínky studia cizinců,
- seznam akreditovaných studijních programů
- seznam oborů, ve kterých je vysoká škola oprávněna konat habilitační řízení nebo řízení ke jmenování profesorem,
- vymezení obsahu, podmínek a četnosti hodnocení činnosti
- organizační strukturu,
- ustanovení o poplatcích spojených se studiem,
- pravidla pro užívání akademických insignií a pro konání akademických obřadů,
- pravidla hospodaření veřejné vysoké školy.

Rozpočet veřejné vysoké školy

Příjmy rozpočtu:

- dotace ze státního rozpočtu
- poplatky spojené se studiem
- výnosy z majetku
- jiné příjmy ze státního rozpočtu, ze státních fondů a z rozpočtů obcí
- výnosy z doplňkové činnosti
- příjmy z darů a dědictví

Veřejná vysoká škola se člení na:

- fakulty
- vysokoškolské ústavy
- jiná pracoviště pro vzdělávací a vědeckou, výzkumnou, vývojovou, uměleckou nebo další tvůrčí činnost nebo pro poskytování informačních služeb
- účelová zařízení pro kulturní a sportovní činnost, pro ubytování a stravování zejména členů akademické obce nebo k zajišťování provozu školy

Orgány fakulty

Samosprávné orgány:

- akademický senát fakulty,
- děkan,
- vědecká rada fakulty,
- disciplinární komise fakulty.

Dalším orgánem fakulty je tajemník.

Vnitřní předpisy fakulty

- statut fakulty,
- studijní a zkušební řád fakulty, pokud se fakulta neřídí studijním a zkušebním řádem VVŠ
- stipendijní řád fakulty, pokud se fakulta neřídí stipendijním řádem veřejné vysoké školy,
- volební a jednací řád akademického senátu fakulty,
- jednací řád vědecké rady fakulty,
- disciplinární řád pro studenty,
- další předpisy, pokud tak stanoví statut fakulty.

Studijní programy

- bakalářský studijní program
- magisterský studijní program
- doktorský studijní program
- celoživotní vzdělávání

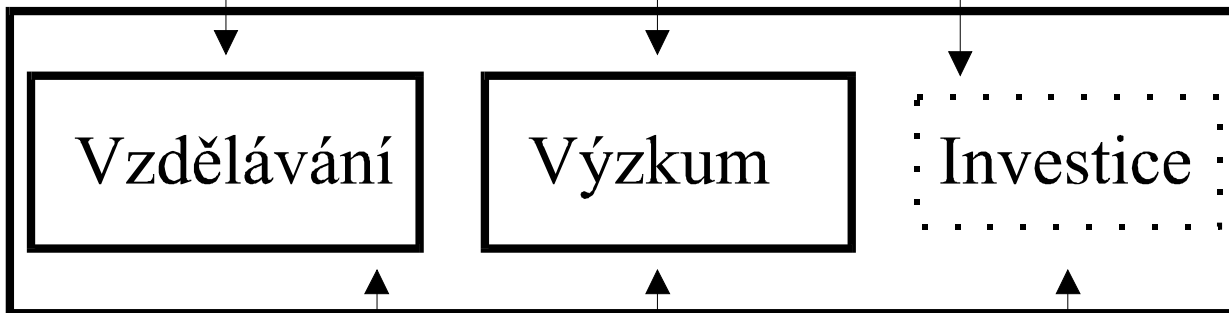
Změny ve financování po roce 1989

- tzv. přírůstková metoda do roku 1991
- od roku 1992 tzv. normativní metoda financování
- k 1.1. 1995- vysoké školy se stali příspěvkovými organizacemi
- potřeba vícezdrojového financování

System financování VVŠ

Státní podpora

Příjmy z doplňkové činnosti

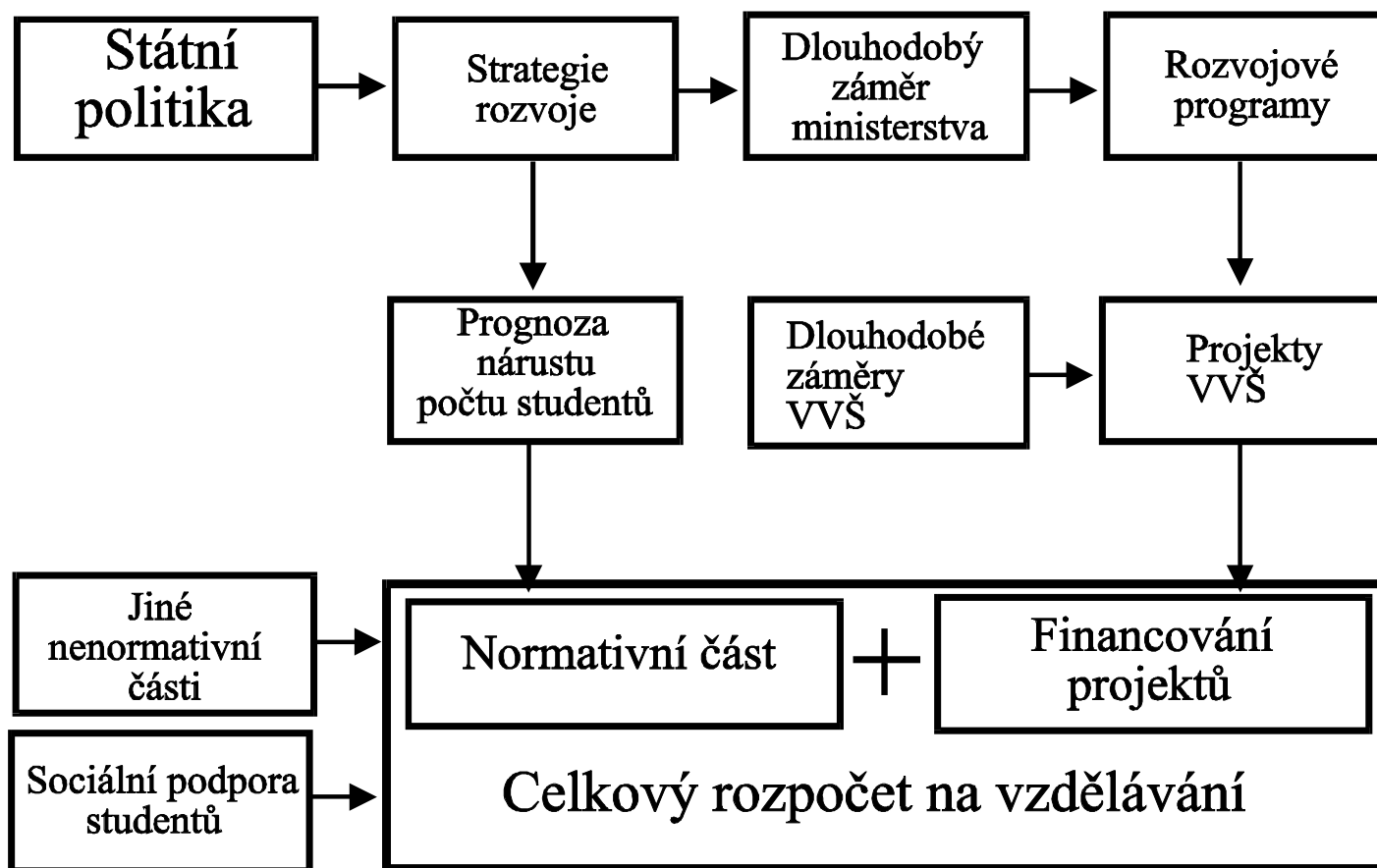
Výdaje

Další aktivity

Zisk

System financování VVŠ

Pravidla stanovení výše dotace

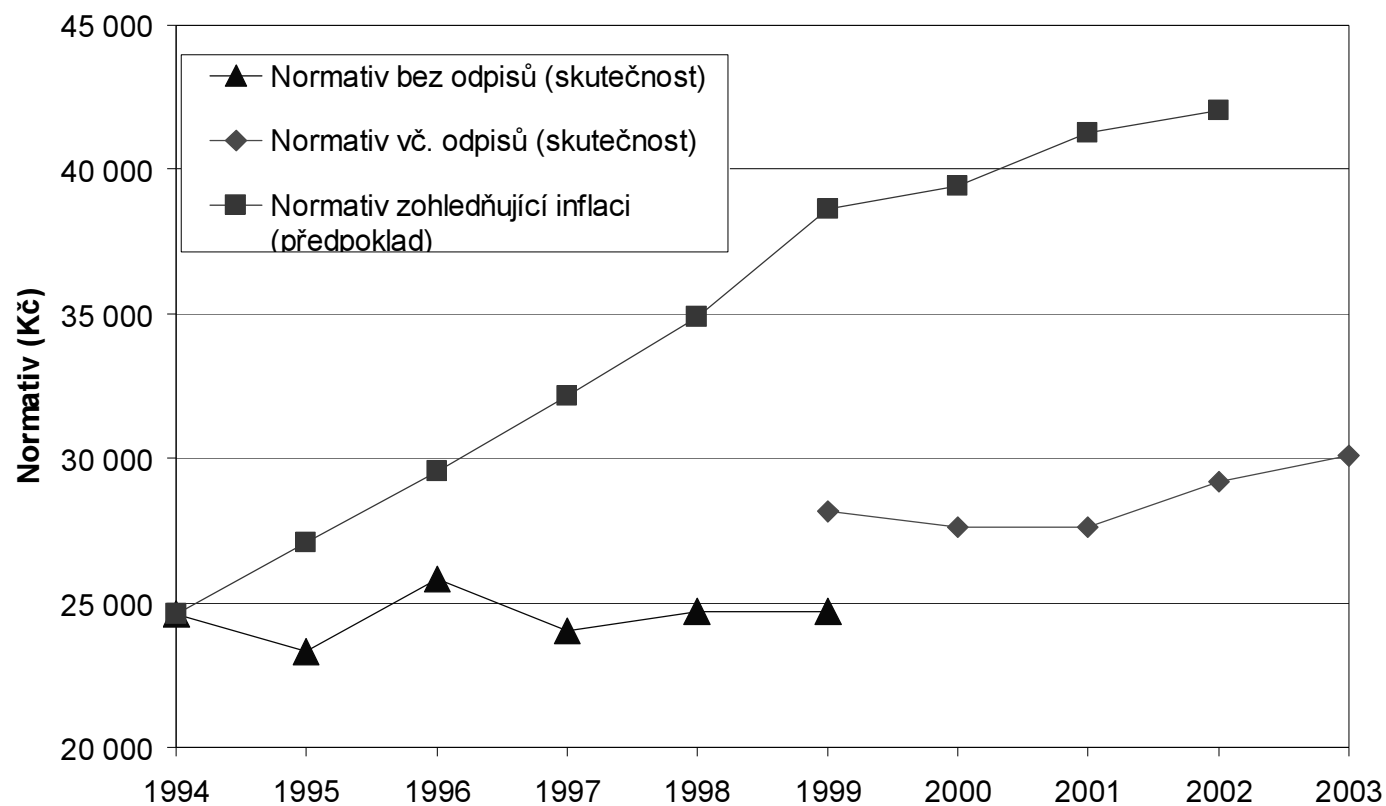
Základní dotace:

- Ukazatel A - normativ
- Ukazatel C – stipendia Ph.D.
- Ukazatel D-(SOCRATES, CEEPUS, zahrani. styky)
- Ukazatel F – Fond vzdělávací politiky I,II
- Ukazatel G - FRVŠ
- Ukazatel I – rozvojové programy
- Ukazatel M – mimořádné události

Dotace na ubytování a stravování studentů

Vývoj normativu

Výše normativu v letech 1994-2003

Financování VVŠ

- z daní- na principu anonymity, neekvivalence, nedobrovolnosti a nepřímé návratnosti formou externalit
- z poplatků, t.j školného- na principu adresnosti, dobrovolnosti a přímé návratnosti

Stanovení výše školného

- podíl z nákladů na studium
- podle atraktivity instituce nebo studijního programu
- jednotně pro všechny programy a instituce
- podle zaměření programu a očekávaného okruhu zájemců

Modely finanční spoluúčasti studentů na studiu

- vzdělávací poukázky
- školné bez půjček
- školné s půjčkami a odkladem platby
- daňové zatížení absolventů

Porovnání rozpočtů ČVUT a U of Twente

Položka	ČVUT (2002) (1 000 Kč) (A)	U of Twente (2001) (1 000 Kč) (B)	Poměr B/A
Celkový rozpočet	2 444 512	5 700 000	
Dotace ze státního rozpočtu	1 668 656	3 702 889	
Počet studentů (Bc., Mgr., PhD.) z toho PhD.	22 113 988	6 812 507	
Počet zaměstnanců z toho akademických pracovníků	2 990 1 440	2 729 1 405	
Prostředky ze státního rozpočtu na jednoho studenta	75,5	544	7,20
Prostředky ze státního rozpočtu na jednoho zaměstnance	558	1 356	2,43
Prostředky z celkového rozpočtu na jednoho studenta	110,5	837	7,57
Prostředky z celkového rozpočtu na jednoho zaměstnance	817,5	2 729	3,34
Počet studentů na zaměstnance	7,40	2,50	0,34
Počet studentů na akademického pracovníka	15,36	4,85	0,32

U of Twente – University of Twente, Enschede, Holandsko

Celkový rozpočet ČVUT je brán z Výkazu zisku a ztráty z účtové tř.5-Náklady (včetně doplňkové činnosti)

Počty studentů jsou k 31.10.2002